

פרוטוקול ועדת מכרזים מיום 4.9.2022

חברי הוועדה:

מר משה הראל - סמנכ"ל בכיר למינהל והון אנושי ויו"ר ועדת מכרזים

מר ראני נוג'ידאת - סגן חשב המשרד

עו"ד טל שלזינגר - יועצת משפטית

גב' אורלי זרביב - מנהלת תחום ועדת מכרזים

החלטה לפנייה מס' : 4924 התקשרות עם עמותת "יוזמות אברהם" (ע"ר) לביצוע מיזם משותף (פיילוט) להתערבות ולביצוע הכשרות לאימאמים עובדי המשרד לחיזוק מעמדם של האימאמים המועסקים ע"י משרד הפנים

(יישום סעיף 4.ו.10 להחלטת ממשלה מס' 549 מיום 24.10.2021)

מציג/ים:

ליאור שחר – מנהל אגף בכיר לתכנון ומדיניות וממלא מקום מנהל אגף בכיר לעדות לא יהודיות

רקע

במסגרת החלטת ממשלה מספר 549 מיום 24.10.2021 שעניינה "תכנית לטיפול בתופעות הפשיעה והאלימות בחברה הערבית 2022-2026", הוטלה על המשרד הפנים, בין היתר, המשימה לפעול לחיזוק מעמדם של האימאמים המועסקים ע"י משרד הפנים ופועלים במסגדים ברחבי הארץ כמנהיגים דתיים בקרב האוכלוסייה המוסלמית. משרד הפנים נדרש במסגרת ההחלטה (סעיף 4.ו.10) לחזק את מעמדם של האימאמים ולהפעיל תכנית התערבות בהובלת האימאמים, למניעת הרחבת מעגלי הפשיעה והאלימות בחברה הערבית. במסגרת התכנית, על פי ההחלטה, יעברו האימאמים הכשרות מקצועיות בנושאים כגון: פתרון סכסוכים, גישור וכלים להפחתת אלימות ופשיעה.

משרד הפנים רואה חשיבות רבה בחיזוק מעמדם של האימאמים אשר כבר כיום משמשים כמתווכים ופותרים סכסוכים בחברה הערבית. המשרד רואה לנכון לחזק את מעמדם דרך התכנית לחיזוק ההשפעה של המנהיגות הדתית במניעת האלימות והפשיעה בחברה הערבית ומאמין כי הדרך המיטבית להוציא את התכנית לפועל הינה באמצעות מיזמים משותפים מול ארגונים רלוונטיים מהחברה האזרחית במטרה למנף את התקציב הממשלתי המושקע בתכנית וכן לרתום את החברה האזרחית ואת ה"שטח" למהלך החשוב.

מטרת העל של התכנית בכללותה הינה – רתימת והכשרת מנהיגי דת ערביים, אימאמים, לפעילות אפקטיבית למניעת התפשטות מעגלי הפשיעה והאלימות בחברה הערבית.

התכנית שמבקש משרד הפנים לקדם מורכבת מ-2 רכיבים משמעותיים אשר יחדיו באים להגשים את מטרת העל שלהלן.

1. פעילות פנים-מוסלמית – תכנית להכשרת אימאמים: רכיב זה מתמקד בפעילות בתוך החברה המוסלמית הערבית בישראל ובמסגרתה יוכשרו האימאמים המועסקים ע"י משרד הפנים בתכנית ייעודית לפיתוח מנהיגות דתית מובילת שינוי המעודדות מעורבות אזרחית פעילה לשיפור איכות החיים בקהילה, לצמצום מעגלי ההשפעה של ארגוני הפשיעה והגורמים האלימים בחברה ולחיזוק מעגלי ההשפעה של האימאמים במאבק נגד האלימות והפשיעה בתוך החברה הערבית המוסלמית.

2. פעילות בין-דתית – "מסע לחקר ולימוד החברה הישראלית" והקמת "פורום עירוני של מנהיגי הדתות" בערים המעורבות: רכיב זה, שמתבסס על שתי תכניות מרכזיות כפי שיפורט בהמשך, מתמקד בפעילות הבין-דתית שתעמיק את ההיכרות של האימאמים בפרט ושל מנהיגים דתיים מכלל הדתות

מדינת ישראל
משרד הפנים – מינהל ארגון ומשאבי אנוש
ועדת מכרזים

אתגרי השעה בחברה הישראלית על כלל מרכיביה ולתת בידם כלים להתמודדות עם הסוגיות המייצרות מתחים בין-דתיים בחברה הישראלית.

הפעילות הבין-דתית תכשיר את מנהיגי הדתות כקבוצות משימה מקומיות באופן שיחזק את מעמדן בקרב האוכלוסייה ותאפשר הרחבה של מוטת ההשפעה המשותפת של ההנהגה הבין-דתית על הקהילות השונות באוכלוסייה המקומית באופן שיאפשר למנהיגים הדתיים לבסס שיתופי פעולה לקידום ערכים משותפים ולפיתוח העיר והאזור לטובת שיפור איכות חיי כלל האוכלוסייה והקהילות.

במסגרת פנייה זו, מבקשים אגף בכיר לתכנון ומדיניות ואגף בכיר לעדות דתיות לאשר את ההתקשרות במסגרת מיזם משותף עם עמותת יוזמות אברהם (ע"ר) לטובת ביצוע **הפיילוט של רכיב הפעילות הפנים-מוסלמית** במסגרת התכנית לחיזוק ההשפעה של המנהיגות הדתית במניעת האלימות והפשעה בחברה הערבית. כמפורט להלן.

מהות הבקשה:

האגף הבכיר לעדות לא יהודיות בשיתוף אגף בכיר לתכנון ומדיניות במשרד הפנים מעוניינים להוציא לפועל את הרכיב הפעילות הפנים-מוסלמית בתכנית באמצעות מיזם משותף עם עמותת יוזמות אברהם. תקופת ההתקשרות הראשונית למיזם המשותף תוגדר כפיילוט אשר ימשך כ-12 חודשים ובמסגרתו יוכשרו 2 קבוצות של אימאמים, כ-35 אימאמים בכל קבוצה. כמו כן תוגדר האפשרות להאריך את תקופת ההתקשרות למשך 5 שנים נוספות, בהתאם למידת העמידה של הפיילוט ביעדי ההצלחה שיוגדרו במסגרת התכנית. להלן פירוט תמציתי של "**התכנית להכשרת אימאמים**" אשר תהווה את עיקר הפעילות הפנים מוסלמית בתכנית:

התכנית להכשרת אימאמים:

התוכנית מיועדת לפיתוח מנהיגות דתית מובילת שינוי המעודדת מעורבות אזרחית פעילה לשיפור איכות החיים בקהילה, לצמצום מעגלי ההשפעה של ארגוני הפשיעה והגורמים האלימים בחברה ולחיזוק מעגלי ההשפעה של האימאמים במאבק נגד האלימות והפשעה בתוך החברה הערבית המוסלמית. מטרת על:

פיתוח מנהיגות מובילה של אימאמים המועסקים על ידי משרד הפנים, במטרה להפוך אותם לדמויות משמעותיות במאבק באלימות ובפשעה בחברה הערבית.

יעדי התכנית:

1. קידום הבנה עמוקה בקרב המשתתפים לנזקי האלימות והפשעה וקידום מחויבות, מוכנות והרתמות של המשתתפים למגר אותן.
2. מיפוי תמונת המצב בעיר / ביישוב בתחומים שונים כגון: נוער וצעירים חסרי מעש, רווחה, חינוך, תכנון ובנייה, יחסים בין הקהילות, תרבות ועוד.
3. בניית תכנית עבודה מעשית ומותאמת אישית לכל אימאם לקידום תהליך הסברה ומעורבות ביישוב שבו הוא פועל – בהתאם לנקודות החוזקה של האימאם ולמאפייניה הייחודיים של הקהילה.
4. בניית תשתית לשיתוף פעולה עם גורמים שונים (מוסדות העיר / היישוב; מוסדות אכיפת החוק; ארגוני החברה האזרחית; יוזמות קהילתיות; מנהיגים ומשפיענים) לקידום המטרות שצוינו.
5. גיבוש קהילת אימאמים יוזמים, לרבות הקמת שולחנות עגולים עירוניים לצורך יישום השינויים המיוחלים.
6. יצירת שיח הנותן ביטוי ולגיטימציה למערכת אכיפת החוק למיגור האלימות והפשעה ביישובים הערביים.

התכנית תקנה ידע בנושאים הבאים:

- גורמי העומק לאלימות ופשעה
- שיטור, ביטחון ואכיפת החוק בחברה משוסעת
- פעילות המשטרה ביישובים הערביים ושחקני המפתח לשיתוף פעולה עם המשטרה ברמה המקומית, אזרית והארצית
- מצבה החברתי-כלכלי של האוכלוסייה הערבית
- התנהלות כלכלית מושכלת
- פשיעה כלכלית: בנקאות ואשראי, הלוואות בשוק האפור

מדינת ישראל
משרד הפנים – מינהל ארגון ומשאבי אנוש
ועדת מכרזים

- אלימות מגדרית באוכלוסייה הכללית ובחברה הערבית בפרט
- חוסר מעש בקרב צעירים וצעירות – וחלופות לניתוב הצעירים למעורבות במיזמים קהילתיים-אזרחיים
- תפקיד המשפחה בחברה הערבית
- מגמות של מעבר מקהילתיות לאינדיבידואליזם בחברה הערבית והשפעותיהן
- מעגלי ההשפעה החיוביים בחברה הערבית ושחקני המפתח המובילים אותם
- תכנון ובנייה בחברה הערבית

בנוסף, התוכנית תצייד את משתתפיה בכלים בתחומים של מנהיגות והובלה חברתית, חשיבה ביקורתית, חברה אזרחית אקטיביסטית, פרקטיקות לשינוי חברתי ועוד.
במסגרת תכנית ההכשרה ייחשפו האימאמים לסוכני שינוי מובילים בחברה הערבית במטרה לייצר רשת חברתית חזקה שתוכל לתמוך בעבודת האימאם כנגד תופעות האלימות והפשעה בקהילה שלו.

קורס ההכשרה ייבנה לפי תכנית של כ-12 מפגשים בני 6 שעות כל מפגש. כאשר כל מפגש יכלול חלק תאורטי/עיוני וחלק מעשי/פרקטי.

קהל היעד של תכנית ההכשרה:

- 2 קבוצות הכשרה במקביל - בכל קבוצה ישתתפו כ-35 אימאמים, עובדי משרד הפנים. קבוצה אחת במחוז צפון / חיפה וקבוצה נוספת במחוז דרום.
- האימאמים ייבחרו על-ידי ועדת ההיגוי מטעם משרד הפנים בהשתתפות: מנהל המחלקה המוסלמית באגף הבכיר עדות דתיות, מנהל האגף הבכיר, המפקח על האימאמים ונציג אגף בכיר תכנון ומדיניות במשרד הפנים, בדגש על הקריטריונים הבאים:
 1. עובדי משרד הפנים
 2. בעלי זיקה תרבותית / גיאוגרפית ליתר האימאמים בקבוצה – זיקה שתאפשר לייצר שיתופי פעולה בין האימאמים החברים בכל קבוצה
 3. בעלי נכונות לעבור את ההכשרה ולקחת חלק מרכזי, יוזם ומוביל במאבק באלימות ובפשעה בקהילה שלהם

תכנית הערכה מלווה לכלל התכנית:

הפרוייקט ילווה בתכנית הערכה למשתתפי התוכנית שתבחן ואת העמידה ביעדים והאימפקט של הפרוייקט על פי מדדים שיקבעו מראש. לצורך כך ייבנה מודל לוגי מצומצם שישרטט את התשומה והתפוקה הצפויה, ויצג את היעדים הרצויים לטוות הקצר והארוך באופן מדיד. המדידה תיערך באמצעות שאלון שיועבר לאימאמים לפני ואחרי ההכשרה, וכן על-ידי שאלון שיועבר זמן מה לאחר סיום הקורס ובמידת הצורך גם באמצעות שיטה איכותנית כגון ראיונות או קבוצות מיקוד.

מרכיבי ההערכה: הכנת מודל לוגי, הכנת שאלון, הפצת השאלון, עיבוד וניתוח הנתונים, הצגת הנתונים, הסקת מסקנות. קהל היעד בהערכה משתתפי ההכשרה.

עלות הפיילוט: 400,000 ₪.

מקורות המימון:

משרד הפנים - 200,000 ₪

יוזמות אברהם – 200,000 ₪

אופציה להרחבת ההתקשרות: לאחר קיומו של הפיילוט וסיכום מידת העמידה ביעדי התכנית – תבחן האפשרות לפתוח קבוצות הכשרה נוספות של אימאמים המועסקים ע"י משרד הפנים. ההכשרות הנוספות, ככל שיוחלט לקיימן, יתבצעו במתכונת דומה להכשרות במסגרת הפיילוט, בהתאם ללקחים שיופקו מהפיילוט הראשון, בהשתתפות קבוצות נוספות של אימאמים. תחשיב העלויות ומקורות המימון לקבוצות ההכשרה הנוספות, ככל שיוחלט לקיים כאלו, יתבצע וייקבע לאחר השלמת הפיילוט והערכתו.

כלל התכנית לחיזוק ההשפעה של המנהיגות הדתית במניעת האלימות והפשעה בחברה הערבית, וכך גם רכיבי התכנית במסגרת הפעילות הבין-דתית, מתייחסים באופן ישיר למטרותיה של החלטת הממשלה 549, ופרט למטרות ב', ה' ו-ו':

ב. העלאת תחושת הביטחון האישי של אזרחי ישראל בכלל, ושל תושבי הנגב, האזרחים והתושבים הערביים בפרט.

מדינת ישראל
משרד הפנים – מינהל ארגון ומשאבי אנוש
ועדת מכרזים

ה. הגברת השיתוף והשותפות ביישום התכנית עם נציגים מהחברה הערבית, לרבות ראשי הרשויות המקומיות הערביות והערים המעורבות, ביישום התכנית, כמפורט בהחלטה זו.
ו. העצמת החברה הערבית וחיזוק החוסן הקהילתי להתמודדות עם אלימות במרחב המקומי והוקעת תופעות אלימות ופשעה.

נימוקים לביצוע ההתקשרות במסגרת מיזם משותף

(בכפוף להוראת התכ"מ 7.8.3 – התקשרות לביצוע מיזם משותף לפי תקנה 3 (30) לתח"מ, לעומת הליך תמיכה) :

1. **המחויבות לביצוע הפעילות** – התכנית נועדה לפיתוח מנהיגות דתית מובילת שינוי המעודדות מעורבות אזרחית פעילה לצמצום מעגלי הפשיעה והגורמים לאלימות בחברה הערבית – כפי שהוטל על משרד הפנים לבצע במסגרת החלטת ממשלה 549.

2. **היוזמה לביצוע הפעילות** – היוזמה לביצוע הפעילות הינה של משרד הפנים, ולא של שותפיה או כל גורם אחר.

עמותת "יוזמות אברהם" הינה עמותה הפועלת מזה 34 שנים לקידום פעולות בתחום הדו-קיום והחינוך לחיים משותפים בין יהודים וערבים בישראל.

עמותת יוזמות אברהם פועלת במספר תחומים: מיזם ערים משותפות, מיזם קהילות בטוחות, חינוך לחברה משותפת, כשירות תרבותית, "תקשורת כמרחב משותף" ועוד. כלל תחומי הפעילות של העמותה משיקים, ברמה כזו או אחרת, למטרותיה של החלטת הממשלה והתכנית הממשלתית לטיפול בתופעות הפשיעה והאלימות בחברה הערבית 2022-2026. בפרט, נציין את המיזמים "קהילות בטוחות" ו-"ערים משותפות" כבעלי רלוונטיות יתרה מבחינת ההשקעה שלהם עם מטרות התכנית של משרד הפנים להכשרת האימאמים ולפיתוח מנהיגות דתית מובילת שינוי.

לאור ההלימה בין מטרות ואופי התכנית לבין הערכים לאורם פועלת העמותה, ומתוך כוונה ליצור שרשרת של תכניות שיחברו את האימאמים המועסקים ע"י משרד הפנים להנהגה הדתית בישראל ולתת בידם את הכלים לפעול למניעת הרחבת מעגלי הפשיעה והאלימות בחברה הערבית - נרתמה העמותה להשקיע בתכנית זו, ולנהל אותה עבור המשרד, חרף מורכבות התכנית והמשאבים הנדרשים להפעלתה.

3. **מידת המעורבות בעת ביצוע הפעילות** – הפעילות תנוהל ע"י ועדת היגוי שתקבע במסגרת הסכם ההפעלה בין משרד הפנים לבין עמותת יוזמות אברהם. בראשות ועדת היגוי זו יכהן מנהל אגף בכיר עדות דתיות של משרד הפנים. סדר היום של ועדת ההיגוי יקבע על ידי משרד הפנים בתיאום עם העמותה המפעילה.

בחינת קיומם של מיזמים: ככל שתאשר הוועדה הנכבדת כי מדובר בבקשה לאישור מיזם שהינו בגדר התקשרות לרכישת שירותים במסגרת מיזמים משותף – תפרסם היחידה את פרטי ההתקשרות באתר מנו"ף לתקופה התואמת את האמור בתקנה 33 לתקנות חובת המכרזים, תשנ"ג-1993.

לאחר השלמת התהליך כאמור בתקנה 33 המוזכרת לעיל, תביא היחידה את הפנייה המוגמרת לאישור ועדת המכרזים שתכלול את הצהרתה של העמותה, בחתימת מורשי החתימה של העמותה, מאומתת על ידי עורך דין, הכוללת פירוט של העלות הכוללת של ביצוע המיזם, תוך ציון מקורותיה העצמיים של העמותה. כמו כן תובא לאישור הוועדה טיוטת הסכם ההפעלה של המשרד מול העמותה לעניין המיזם המשותף

היקף ההתקשרות

מדינת ישראל
משרד הפנים – מינהל ארגון ומשאבי אנוש
ועדת מכרזים

עד לסך של 400,000 ₪ לטובת ביצוע פיילוט להכשרת 2 קבוצות אימאמים (35 אימאמים בכל קבוצה).
עד לסך של 200,000 ₪ ימומן ע"י עמותת יוזמות אברהם.
עד לסך של 200,000 ₪ ימומן ע"י משרד הפנים.

תקופת ההתקשרות –

התקשרות ראשונית: 01.08.2022-01.10.2023

אפשרות להארכת ההתקשרות ב-5 שנים נוספות, על מנת לאפשר את יישומה המלאה לאורך תקופתה של התכנית הממשלתית כפי שנקבעה בהחלטת ממשלה 549.

תקנה תקציבית – תקנת הפעולות של אגף בכיר עדות דתיות.

*בהתאם לסיכום התקציבי בין משרד הפנים למשרד האוצר לעניין החלטת ממשלה 549, התקציב יועבר מהתקנה הרלוונטית בסעיף 18 לתקנה של אגף בכיר עדות דתיות.

החלטת הוועדה

עמותת יוזמות אברהם (ע"ר) (להלן: "העמותה") הגישה הצהרה מיום 20.7.2022 תוך ציון מקורותיה העצמיים בחתימת מורשה החתימה שלה, מאומתת ע"י עו"ד עם פירוט העלות הכוללת שהינה 400,000 ₪ לתקופה של 12 חודשים של פיילוט ל-2 קבוצות הכשרה, בהשתתפות 35 אימאמים בכל קבוצה לביצוע תכנית התערבות ולהכשרת אימאמים שתכלול בין היתר פתרון סכסוכים, גישור וכלים להפחתת האלימות והפשיעה, גיבוש תכנית עם כל אימאם עבור קהילת המאמינים והמתפללים שבה הוא פועל, גיבוש קהילת אימאמים ושולחנות עגולים ובניית תשתית לשיתוף פעולה עם גורמים שונים (הכל כמפורט בפנייה), במטרה לחזק את מעמדם של האימאמים המועסקים ע"י משרד הפנים ופועלים במסגדים ברחבי הארץ כמנהיגים דתיים בקרב האוכלוסייה המוסלמית (להלן: "התכנית").

יודגש, כי מטרה זו הינה בליבת הפעילות של האגף לעדות לא יהודיות מכוח החלטת הממשלה מס' 549 מיום 24.10.2021 שעניינה תכנית לטיפול התופעות הפשיעה והאלימות בחברה הערבית 2022-2026. היוזמה לביצוע הפעילות היא של המשרד מכוח החלטת הממשלה הנ"ל, בראש וועדת ההיגוי שתפקידה להוביל את התוכנית, לעצבה ולפקח על הניהול השוטף יעמוד מנהל אגף בכיר לעדות לא יהודיות. בוועדת ההיגוי ישתתפו גם נציגים מהאגף. סדר היום של ועדת ההיגוי יקבע על ידי משרד הפנים בתיאום עם העמותה המפעילה.

לאחר בחינת המאפיינים המפורטים בסעיף 2.2 על תתי סעיפיו בהוראת תכ"ס מס' 7.8.3 "התקשרות לביצוע מיזם משותף לפי תקנה 3(30) לתח"מ לעומת הליך תמיכה" ולאור האמור לאור האמור לעיל, מחליטה הוועדה כי התוכנית הנ"ל הינן בגדר התקשרות לרכישת שירותים במסגרת מיזם משותף ולא תמיכה.

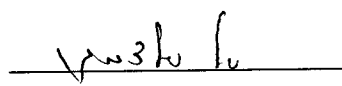
על היחידה לפרסם במנו"ף את פרטי ההתקשרויות, לרבות פרטוקול זה, כנדרש בסעיף 33 לתקנות חובת מכרזים וכמפורט בסעיף 2.11.2 בהוראת תכ"ס מס' 7.6.3 "בחירת קיומם של ספקים ומיזמים".

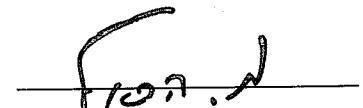
למען הסר ספק, אין להתחיל בביצוע ההתקשרות ללא הסכם חתום.

תוצאות הפרסום יובאו לאישור ועדת המכרזים.

בשלב זה, בטרם אושרה ההתקשרות עבור ביצוע הפיילוט באופן סופי ע"י הוועדה ובטרם בוצע הפיילוט והוסקו המסקנות, אין מקום לאשר את הארכת ההתקשרות במסגרת זכות ברירה לחמש שנים נוספות.

ראני נוינדאט
ס. חשב המשרד

עו"ד טל שלזינגר
יועצת משפטית

מר משה הראל
סמנכ"ל בכיר למינהל
והון אנושי

אורלי זרביב